

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Franț Vitalii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, în cauza penală privind-l pe

Franț Vitalii xxxx, născut la xxxxxxxx,
originar și domiciliat în xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.03.2016 – 25.11.2016;

Instanța de apel: 23.12.2016 – 31.01.2017;

Instanța de recurs: 24.05.2017 – 28.06.2017.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 25 noiembrie 2016, pronunțată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Franț Vitalii a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d) și art. 186 alin. (4) Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse:

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, (pe episodul de furt de la partea-vătămată Vidrașcu Nicolae);

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, (pe episodul de furt de la partea-vătămată Suruceanu Ina);

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, (pe episodul de furt de la partea-vătămată Cobîlca Nicolae);

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, (pe episodul de furt de la partea-vătămată Țîmpău Mihail);

- în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, 3 ani 4 luni închisoare, (pe episodul de furt de la partea- vătămată Aprodu Anna).

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită lui Franț Vitalii pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, a fost adăugată în întregime pedeapsa neexecutată stabilită prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, stabilindu-i lui Franț Vitalii pedeapsa definitivă 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată fiind dispusă încetarea cauzei penale în privința lui Franț Vitalii învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, (pe episodul de furt de la partea- vătămată Cricovan Eugenia) în legătură cu împăcarea părților.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Suruceanu Ina a fost admisă cu încasarea din contul lui Franț Vitalii în beneficiul lui Suruceanu Ina a prejudiciului material cauzat în sumă de 9600.00 lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Aprodu Anna a fost admisă cu încasarea din contul lui Franț Vitalii în beneficiul lui Aprodu Anna a prejudiciului material cauzat în sumă de 71553.05 lei.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Vidrașcu Nicolae a fost admisă cu încasarea din contul lui Franț Vitalii în beneficiul lui Vidrașcu Nicolae a prejudiciului material cauzat în sumă de 8300.00 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Franț Vitalii, la data de 07.10.2015 aflându-se în satul Cojușna din raionul Strîșeni și, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în domiciliul părții vătămate Vidrașcu Nicolae, din satul Cojușna raionul Strâșeni, de unde a sustras pe ascuns un notebook de model „Deel”, la prețul de 4 000 lei și, mijloace bănești în sumă de 4 300 lei, astfel inculpatul Franț Vitalii, i-a cauzat părții-vătămate Vidrașcu Nicolae, un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 8300 lei.

Tot el, la data de 24.11.2015 pe parcursul zilei, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se în satul Cojușna din raionul Strâșeni, a pătruns prin efracția unui geam din fața casei în domiciliul părții vătămate Țîmpău Mihail, situata pe strada xxxxx, din această localitate, de unde a sustras pe ascuns următoarele bunuri: o scurtă de iarnă pentru bărbați de culoare albastră, la prețul de 1 430 lei; o vestă din lână pentru bărbați la prețul de 400 lei; 2 sticle cu șampanie „Maurt” la prețul de 35 lei și o sticlă de vodcă la prețul de 35 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Țîmpău Mihail, un prejudiciu material considerabil în valoare de 3 400 lei.

Tot el, la data de 22.02.2016 în intervalul de timp de la ora 8.00 și pînă la ora 15.00 urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns prin efracția ușii în domiciliul părții vătămate Suruceanu Ina, situat în raionul xxxxx, de unde pe ascuns a sustras un lăntșor din aur la prețul de 4000 lei; un cercel din aur oval sub formă de frunză la prețul de 1800 lei; un inel din aur cu o piatră de culoare albă la prețul de 3500 lei și o ciocolată cu denumire engleză la prețul de 300 lei, cauzându-i astfel părții vătămate Suruceanu Ina, un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 9600 lei.

Tot el, la data de 27.01.2016, în intervalul de timp de la ora 07.30 și pînă la - 12.30 urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns în gospodăria unde locuiește cu chirie partea vătămată Cobîlca Nicolae, situata în xxxxx, de unde a sustras pe ascuns mijloace bănești în sumă de 1600 lei, în bancnote cu nominalul de 20, 50, 100 și 200 lei, după care cu mijloacele bănești sustrase a părăsit imediat locul infracțiunii, cauzând astfel părăii vătămata Cobîlca Nicolae, un prejudiciu material considerabil în sumă de 1600 lei.

Tot el, la data de 13.03.2016 în intervalul de timp de la ora 10.00; și pînă la ora -11.00; urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin geam a pătruns în domiciliul părții vătămata Aprodu Anna, situat în xxxx, de unde a sustras pe ascuns un telefon de model „Samsung,” la prețul de 100 lei; un telefon de model „Sony,” la prețul de 8000 lei; un portmoneu din piele de culoare cafenie la prețul de 100 lei; un aparat foto de model „Samsung,” la prețul de 500 lei; o husă pentru aparatul foto la prețul de 100 lei; mijloace bănești în sumă de 2000 dolari SUA, care conform cursului de referință al Bancii Naționale a Moldovei din data de 13.03.2016 constituie echivalentul sumei de 19.90 lei și suma de 835 euro, care conform cursului de referință al Bancii Naționale a Moldovei din data de 13.03.2016 constituie echivalentul sumei de 22.10 lei, după care cu bunurile materiale sustrase a părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămata Aprodu Ana, un prejudiciu material în proporții considerabile în sumă totală de 71 553, 05 lei.

Tot el, la data de 16.03.2016, în intervalul de timp de la ora 07.00 și pînă la ora 19.00; urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin efracția unui geam a pătruns în domiciliul părții vătămata Cricovan Eugenia, situată în xxxx, de unde pe ascuns a sustras un planșet de model „ Allivev Mobile” AX4, de culoare neagră la prețul de 1799 lei, cauzându-i părții vătămata Cricovan Eugenia, un prejudiciu material considerabil în sumă de 1799 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, acțiunile inculpatului au fost calificate de drept de către instanța de judecată în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, furtul - adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și art. 186 alin. (4) Cod penal, sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în locuință, cu cauzarea de daune în proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Franț Vitalii în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, să fie încetat procesul penal în baza art. 109 Cod penal pe motivul împăcării părților, și să fie condamnat prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală în baza art. 186 alin. (4), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, definitivă la 10 ani închisoare. În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, ai adăuga pedeapsa neexecutată stabilită prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, și ai stabili definitiv lui Franț Vitalii pedeapsa de 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a indicat că nu contestă calificarea acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, ci doar pedeapsa aplicată acestuia, pe care o consideră prea blândă și care nu va atinge scopul pedepsei penale.

Apelantul a menționat că, Franț Vitalii de mai multe ori, a comis cu intenție infracțiuni similare, din atare considerente în privința acestuia urmează a fi stabilită o pedeapsă mai aspră.

3.2. Inculpatul care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului a invocat că prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale la soluționarea chestiunii privind pedeapsa penală aplicată inculpatului, motivând că este prea aspră; el a recunoscut în totalitate faptele incriminate prin rechizitoriu, a colaborat cu organul de urmărire penală, a restituit parțial prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

3.3. Avocatul în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, invocând că potrivit modificărilor Codului penal, introduse prin Legea 207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, art. 126 alin. (1) Codul penal, prevede următoarele: se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform hotărârii Guvernului Nr. 879 din 23.12.2015 cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016 publicat: 25.12.2015 în Monitorul Oficial nr.347-360, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

În opinia apelantului Franț Vitalie, urma să fie condamnat pe epizodul de sustragere pe ascuns a bunurilor de la cet. Aprodu Ana, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal și nu în baza art.186 alin. (4) Cod penal, deoarece la data pronunțării sentinței din 25.11.2016 erau deja în vigoare din 07.11.2016 modificările Codului penal, ce ține de aprecierea valorii pagubei pricinuite fiind considerat ca proporții mari, prejudiciul ce depășește mărimea a 20 salarii medii lunare prognozate.

De asemenea, apelantul a menționat că potrivit învinuirii înaintate, indicate în rechizitoriu și în acțiunea civilă, lui Aprodu Ana i-a fost cauzat un prejudiciu în mărime de 71 553, 05 lei.

Astfel, apelantul a susținut că la condamnarea lui Franț Vitalie la 25.11.2016, pentru sustragerea pe ascuns a bunurilor de la Aprodu Ana din 16.03.2016, era necesar de aplicat legea penală care ușurează pedeapsa, adică sancțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) Cod penal, deoarece la data condamnării lui Franț Vitalie, acțiunile acestuia de fapt se încadrau în componența acestei infracțiuni. Datorită faptului că s-au modificat prevederile art. 126 alin. (1) Codul penal, în vigoare din 07.11.2016 s-a

majorat și cuantumul pagubei care poate fi considerat drept proporții mari, și anume să depășească mărimea de 20 salarii medii pe Republică, stabilite prin Hotărârea Guvernului.

La fel, apelantul a menționat că lui Franț Vitalie incorect i s-a adăugat în baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată prin noua sentință pedeapsa neexecutată stabilită prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 16.06.2016, deoarece la 25.11.2016 Franț Vitalie ispășise o parte din termenul de 6 ani. Prin urmare, partea neexecutată a pedepsei la 25.11.2016, nu putea constitui toți 6 ani, care potrivit sentinței au fost adăugați în întregime.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, apelul declarat de procuror a fost respins, iar apelurile declarate de inculpat și de avocatul Cuțova Natalia în numele inculpatului Franț Vitalie au fost admise, casată parțial sentința, în partea pedepsei definitive cu privire la aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Franț Vitalie, prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate cu pedeapsa stabilită prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, a fost stabilită pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia, că inculpatul Franț Vitalie a săvârșit infracțiunile incriminate.

La fel instanța de apel a reținut că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către Franț Vitalie, prin cererea depusă personal (f.d.250, vol. I), pînă la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Astfel, instanța de fond, chestionîndu-1 pe inculpatul Franț Vitalie, în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, în corespundere cu art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară din 19 octombrie 2016 (f.d. 2 verso, vol. II) a admis cererea inculpatului, pe motiv că din probele administrate, rezultă că fapta este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Instanța de apel a considerat, că judecînd cauza penală instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și din punct de vedere al coroborării lor, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului Franț Vitalie, în fapta incriminată și a încadrat corect acțiunile acestuia în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), 186 alin. (4) Cod penal.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că, inculpatul este vinovat de infracțiunile stabilite în prezenta cauză săvârșite înainte de pronunțarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016.

Prin urmare, în speță sa constată concurs de infracțiuni, astfel încât la stabilirea pedepsei definitive, sunt aplicabile prevederile articolului 84 alin. (4) Cod penal, adică în termenul pedepsei aplicate în prezenta cauză se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, aplicate în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016 și, în așa mod, se stabilește pedeapsa definitivă inculpatului.

Așadar, instanța de apel a constatat că prima instanță, la stabilirea pedepsei definitive, incorect a aplicat prevederile articolului 85 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că în speță nu s-a constatat cazul unui cumul de sentințe, care presupune, că după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară, or infracțiunile imputate inculpatului în prezenta cauză, inculpatul le-a săvârșit până la pronunțarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016.

În acest context, instanța de apel a menționat că sunt neîntemeiate argumentele apărării cu privire la aplicarea retroactivității legii și recalificării din articolul 186 alin. (4) în articolul 186 alin. (2) Cod penal, deoarece cauza s-a judecat în procedura prevăzută la articolul 364¹ Cod de procedură penală, iar măsura de pedeapsă este în limitele legii.

6. La 11 aprilie 2017, împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul, care fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie numită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii de recurs, solicită recalificarea acțiunilor sale de la art. 186 al. (4) Cod penal la art. 186 al. (2) Cod penal, având în vedere modificările care au avut loc și a pledat pentru o pedeapsă mai blândă în privința sa, argumentând cerința dată, prin faptul că pedeapsa stabilită este prea aspră.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 31 ianuarie 2017 în prezența procurorului, inculpatului și avocatului inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 92, vol. II) și înștiințați despre ziua pronunțării deciziei motivate, care a fost pronunțată la 03 martie 2017 (f.d. 97, vol. II).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 03 martie 2017 a expira la 03 aprilie 2017, iar la 03 martie 2017, inculpatul a primit contra semnătură copia deciziei motivate (f.d. 111, vol. II), ceea ce a constituit o posibilitate reală de a declara recurs, în termenul stabilit de lege.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul inculpatului a fost declarat peste 8 zile de la data scurgerii termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar.

Astfel, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului aflat pe rol.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Franț Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, în propria cauză penală, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 03 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru